

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ŠESTA I SEDMA
VAZMENA NEDJELJA

mihael

15-16 / 2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XVI. (2021.), Broj 15-16(482-483),
ŠESTA I SEDMA VAZMENA NEDJELJA
9. i 16. svibnja 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
pomoćnik policijskoga kapelana
tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici: <https://www.almanac.com/>

SVIBANJ

Ned	9.	ŠESTA VAZMENA NEDJELJA Katarina Bolonjska
Pon.	10.	IVAN MERZ, Gospa Trsatska
Uto.	11.	Franjo Hijeronim, Zvezdana
Sri.	12.	LEOPOLD BOGDAN MANDIĆ
Čet.	13.	UZŠAŠĆE GOSPODINOVO - SPASOVO
Pet.	14.	MATIJA APOSTOL, Mate, Matko, Matea
Sub.	15.	Gospa od milosti, Izidor, Sofija
Ned	16.	SEDMA VAZMENA NEDJELJA Ivan Nepomuk, Andrija
Pon.	17.	Paskal, Paško, Antonija
Uto.	18.	Ivan I. papa, Feliks, Venancije
Sri.	19.	Celestin, Urban, Rajko
Čet.	20.	Bernardin Sienski, Lidija, Zlatka
Pet.	21.	Kristofor Magallenes, Dubravka
Sub.	22.	Rita, Jagoda, Helena, Jelka

MEDITACIJA	Besmrtni smo tamo gdje ljubimo	3
SLUŽBA RIJEČI	ŠESTA VAZMENA NEDJELJA	
UVOD U ČITANJA	U čemu je bit života vjernika?	4
ČITANJA	Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za prijatelje.	6
HOMILIJA	Ljubimo jedni druge	8
SLUŽBA RIJEČI	UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO	
UVOD U ČITANJA	Uzašašće	10
ČITANJA	Isus bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu.	12
HOMILIJA	Svjedoci	14
SLUŽBA RIJEČI	SEDMA VAZMENA NEDJELJA	
UVOD U ČITANJA	Može se uzvratiti Bogu	16
ČITANJA	Neka i oni budu jedno kao i mi!	18
HOMILIJA	Posvećeni istinom	20
KATEHEZA	Isusovo uskrsnuće	22
	Mali vjeronaučni leksikon	25
UZ SPOMENDAN	Zašto je svibanj posvećen Mariji	26
	NAŠI POKOJNI	28

Besmrtni smo tamo gdje ljubimo

Ljubite jedni druge; kao što sam ja vas ljubio, tako i vi trebate ljubiti jedni druge.

Ljubav je jedna od temeljnih ljudskih potreba; ljudi su gladni ljubavi: gledaju bezbrojne filmove u kojima se radi o sretnim ili nesretnim ljubavnim sudbinama; čitaju ljubavne priče, slušaju (kičaste) ljubavne pjesme - a ipak većinom u nutrini osjećaju da se pri tom ne radi o ljubavi koja bi mogla zadovoljiti njihove najdublje čežnje.

Istinska, prava ljubav ima svoj izvor - bili ljudi toga svjesni ili ne - uvijek u Bogu.

Praslika i model ljubavi o kojoj govori Isus je uvijek neizmjerena ljubav "Oca" prema "Sinu". Tu ljubav Isus živi među svojim učenicima i u svojoj Crkvi.

Kakva je to ljubav koja se, čini se, tako razlikuje od naših predodžbi o ljubavi?

Njezino je obilježje neizmjernost i bezgraničnost. Smijemo iskusiti da smo izvorno dobri i da je Bog uvijek bez pridržaja s nama. Onaj pak tko je od Boga bez pridržaja prihvaćen, kome se cjepidlačno ne uračunavaju slabosti i pogreške, tko u čitavoj ljudskosti ima iskustvo milosti i praštanja, taj osjeća potrebu taj Božji dar podijeliti s drugima. Time božanski dar postaje ljudskom zadaćom: smrtnici smo tamo gdje nemamo ljubavi. Besmrtni pak smo tamo gdje ljubimo, jer ljubeći ispunjavamo zadaću stvaranja: slika smo Božja!

No mi istovremeno doživljavamo da život, pa i kad je nošen tom božanskom ljubavi, nije jednostavan. Čitanja govore o pritisnutostima, očaju, žalosti, mucu i strahu koji danomice određuju naš život. No kad je neizmjerena Božja ljubav noseći temelj našega bitka, onda i negativna iskustva našega života dobivaju novu dimenziju. Jer - smijemo sve, ali stvarno sve, što u našem životu ne uspijeva, povjeriti Božjem milosrđu. A ništa što je obuhvaćeno njegovom bezgraničnom ljubavlju ne može se konačno izjaloviti! Nije li to uistinu otkupiteljski i osloboditeljski vid Uskrsnuća?

U čemu je bit života vjernika?

Ljubiti Isusovom ljubavlju

U odlomku iz Djela apostolskih Kornelije hrli ususret Petru i klanja mu se. Petar ga na to upozorava: „Ustani! I ja sam čovjek.“ U susretu s ljudima rimske i helenističke kulture, koji su imali drugačiji svjetonazor od semitskoga, često će Isusovi učenici morati dokazivati da silu njihova nauka ili čudesa što ih čine ne treba pripisivati njima, nego Kristu koji po njima djeluje. Kršćanski nauk ne ovisi o snazi i sili njegovih navjestitelja, nego o sili Duha Kristova koja se po tim svjedocima očituje.

Poruka spasenja otvorena je za sve

Nakon što je Kornelije Petru prepričao svoje viđenje i izrazio svoju spremnost da čuje sve što mu „zapovjedi Gospodin“, Petar uzima riječ i kaže: „Sad uistinu shvaćam da Bog nije pristran.“ On zapravo potvrđuje starozavjetni nauk. Doista, u Ponovljenom zakonu piše: „Gospodin Bog vaš, Bog je nad bogovima, Gospodar nad gospodarima, Bog velik, jak i strašan, koji nije pristran i ne dâ se podmititi; daje pravdu siroti i udovici; ljubi pridošlicu, daje mu hranu i odjeću.“

Iako ovaj tekst ima socijalnu konotaciju i poziva na milosrđe prema najslabijima, pa tako i prema strancima, još se u njemu ne nalazi temelj za pristup stranaca u religijski sustav izraelskoga naroda. Bez obzira na

to, pisac Djela apostolskih, koristeći se tim Petrovim govorom, želi naglasiti da je ono što slijedi već predviđeno u Starom zavjetu. Budući da Bog nije pristran, njemu je „u svakom narodu mio onaj koji ga se boji i čini pravdu“. Što je u hrvatskom prevedeno izrazom „mio je“, u grčkom izvorniku glasi *dektos estin*, pa bi ispravnije bilo prevesti „prihvatljiv je“. Riječ je o obrednoj terminologiji koja se odnosi na čistu žrtvu koja je „prihvatljiva“ Bogu. Njemu su „prihvatljiva“ djela bogobojažnosti i pravde pa su mu „prihvatljivi“ i oni koji ih čine. Već je u Knjizi proroka Izaije naviješteno da će na svršetku vremenâ žrtve pogana „biti prihvatljive“ (grč. *esontai dektai*) Bogu. Liturgijsko čitanje odmah prelazi na opis silaska Duha Svetoga. Sveti pisac time daje slično značenje tomu događaju kao i događaju silaska Duha Svetoga na dan Pedesetnice. To pak izaziva čuđenje Petrovih pratitelja „iz obrezanja“, pod kojima se misli na kršćane židovskoga roda. Oni se čude što Duh Sveti silazi i na pogane. Tim događajem obilježena je prekretnica u povijesti spasenja. Bog doista nije pristran i njegova poruka spasenja nije ograničena samo na židovski narod, nego je otvorena za sve, što i potvrđuje slanjem svoga Duha koji daje one iste darove poganima kakve je dao i Židovima. Kako bi naglasio da širenje kršćanske vjere i prema grčko-rimskom svijetu i kulturi nije bila samovoljna odluka Petrova i osobito Pavlova, pisac stavlja na Petrova usta riječi: „Može li tko uskratiti vodu da se ne krste ovi koji su primili Duha Svetoga kao i mi?“

Suobličujući se s Kristom

Evanđeoski odlomak nastavlja čitanje Isusova govora o trsu i lozi koji je započeo prošle nedjelje. U središtu toga drugoga dijela besjede o jedinstvu vjernika s Kristom i po njemu s Otcem nalazi se ljubav: „Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi.“ Sad je dan odgovor na pitanje što znači biti loza na trsu koji je Krist. To znači da čovjek mora dopustiti Ocu, vinogradaru, da ga obrezuje i čisti. Riječ je o vrhuncu poznavanja Krista i poznavanja Boga, po kojem Otac i Sin čine „jedno“ i po kojem i vjernici međusobno čine „savršeno jedno“. Kristova je ljubav očitovana u njegovu svjesnu predanju u smrt, koja je značila „uzdignuće“ i „proslavu“. Na takvo svjesno predanje jednih za druge pozvani su i vjernici, kako bi „ostali u ljubavi“ Isusovoj, s njime savršeno združeni. Život vjernika sastoji se u čuvanju Isusovih zapovijedi, a on je sâm tome primjer. Takav život, takva ljubav, takvo zajedništvo i takvo poznavanje Oca, Sina i onih koji su njegovi dovode do radosti. Mesijanska radost, radost Sina i potpuna, savršena radost njegovih sljedbenika znak je posljednjih vremena. Kako bi ušli u tu Isusovu radost, vjernici moraju ljubiti Isusovom ljubavlju, ljubavlju koja je spremna ići sve do smrti. Na taj način, suobličujući se s Kristom, oni koji su njegovi nisu više sluge, to jest robovi (grč. *douloi*) koji ne bi znali nakane i volju svoga gospodara, nego su Isusovi „prijatelji“, jer im je poznato sve što je Sin „čuo od Oca“. On ih je i izabrao i „postavio da rod donose“. Taj rod je njihova ljubav i čuvanje zapovijedi, a budu li tako činili, i njihove će molitve, izrečene u ime Isusovo, biti uslišane. Na taj se način proslavlja Otac u Sinu.

Vladimir Blažanović, *Pranje nogu*,
<http://www.svetiantosarajevo.com>

„Ljubav je od Boga“

Prva Ivanova poslanica poziva vjernike da ljube jedni druge „jer ljubav je od Boga“. Ljubav je odlika Boga, dapače, sâm Bog je ljubav. Doista, Bog ljubi svoj narod, a ljubav je njegova vječna, kako to potvrđuje i prorok Izaija: „U provali srdžbe sakrih načas od tebe lice svoje, al' u ljubavi vječnoj smilovah se tebi.“ Ta se vječna ljubav kojom je Bog „ljubio svijet“ očitovala u slanju njegova Sina jedinorođenoga. Prije nego što je čovjek ljubio Boga, Bog je ljubio čovjeka i poslao svoga Sina „kao pomirnicu za grijehе naše“. Plod Božje ljubavi, baš kao i u proroka Izaije, njegovo je smilovanje i oprostjenje grijehа. Stoga, ako žele doista upoznati Boga, a to znači biti jedno s njime, vjernici moraju ljubiti jedni druge. To znači živjeti „po njemu“, po Sinu jedinorođencu što ga je Bog poslao u svijet.

Fra Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>

Prvo čitanje: Dj 10, 25-26.34-35.44-48

I na pogane se izlio dar Duha Svetoga.

Čitanje Djela apostolskih

Kad je Petar ulazio, pohrli mu Kornelije ususret, padne mu k nogama i pokloni se. Petar ga pridigne govoreći: „Ustani! I ja sam čovjek.“ Petar tada prozbori i reče: „Sad uistinu shvaćam da Bog nije pristran, nego – u svakom je narodu njemu mio onaj koji ga se boji i čini pravdu.“

Dok je Petar još govorio, siđe Duh Sveti na sve koji su slušali tu besjedu. A vjernici iz obrezanja koji dođoše zajedno s Petrom začudiše se što se i na pogane izlio dar Duha Svetoga. Jer čuli su ih govoriti drugim jezicima i veličati Boga.

Tada Petar reče: „Može li tko uskratiti vodu da se ne krste ovi koji su primili Duha Svetoga kao i mi?“ I zapovjedi da se krste u ime Isusa Krista. Tada ga zamole da ostane ondje nekoliko dana.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 98, 1-4

Pred poganima objavi Gospodin spasenje svoje!

Pjevajte Gospodinu pjesmu novu
jer učini djela čudesna.
Pobjedu mu pribavi desnica njegova
i sveta mišica njegova.

Gospodin obznani spasenje svoje,
pred poganima pravednost objavi.
Spomenu se dobrote i vjernosti
prema domu Izraelovu.

Svi krajevi svijeta vidješe
spasenje Boga našega.
Sva zemljo, poklikni Gospodinu,
raduj se, kliči i pjevaj!

Drugo čitanje: 1Iv 4, 7-10

Bog je ljubav.

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Ljubljeni! Ljubimo jedni druge jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. Tko ne ljubi, ne upozna Boga jer Bog je ljubav. U ovom se očitova ljubav Božja u nama: Bog Sina svoga jedinorođenoga posla u svijet da živimo po njemu. U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijehе naše.

Riječ Gospodnja

Evandjelje: Iv 15, 9-17

Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za prijatelje.

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

Uono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

„Kao što je Otac ljubio mene, tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi. Budete li čuvali moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi; kao što sam i ja čuvao zapovijedi Oca svoga te ostajem u ljubavi njegovoj. To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna.

Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio! Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje. Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam. Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar; vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga. Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dadne što ga god zaištete u moje ime. Ovo vam zapovijedam: da ljubite jedni druge.“

Riječ Gospodnja

Ljubimo jedni druge

Na početku svog javnog djelovanja Isus je pozvao na obraćenje. Poziv je to koji je upućen svakome od nas i koji je za svakoga od nas aktualan. Potrebno je svakodnevno se obraćati te činiti da naše življenje bude što više u skladu s Božjom voljom.

Ljubimo jedni druge

Poziv na ljubav je trajno prisutan u Crkvi. Toliko prisutan da se ponekad stječe dojam da smo se navikli na njega i da smo otupili pa više ni ne čujemo snagu toga poziva. Ljubav je jedina nova zapovijed koju nam je Krist ostavio. Izrekao ju je na Posljednjoj večeri prije nego li će učenicima oprati noge. Pozvani smo ljubiti jedni druge. Ipak, prije toga smo dužni ljubiti sebe, a više od toga smo dužni ljubiti Boga.

Ljudi će našu vjeru prepoznati po našoj ljubavi. Uzalud "nam je dokazivati da smo vjernici ili napredovati u spoznaji Boga, ako nam srce ostaje zatvoreno i ako ne ljubimo.

Vjera ljubavlju djelotvorna

Problem je s nekim stvarnostima koje su relativno prisutne da se ne trudimo promisliti ih dovoljno jer pretpostavljamo da znamo o čemu se radi. Govor o ljubavi je upravo takav. Toliko se govori o ljubavi, i u Crkvi i mimo nje, da pretpostavljamo da znamo što je ljubav. No, ipak je potrebno objasniti njeno značenje.

Ljudi prečesto pojam ljubavi povezuju s emocijama koje dolaze i, pogotovo ako se ne održavaju na životu, prolaze. Smatraju daje ljubav fluidna i hirovito nepredvidiva u svom nastanku i nestanku.

Kršćanska ljubav nije puki sentiment. Nije emocija koja zahvaća i rasplinjuje se. Kršćanska ljubav je životno opredjeljenje za dobro. Odluka da ćemo, bez obzira na sve, činiti dobro čovjeku pokraj sebe.

Zato nam Isus ne zapovijeda emociju niti površnu sladunjavost, nego zahtjevno cjeloživotno opredjeljenje za dobro. Zato je teško biti kršćanin. Jer nas kršćanstvo izvlači iz naše umišljene sigurnosti i mira da bi nam dalo pravi smisao i sreću.

Ipak, ono što na prvi pogled izgleda teško, ostvarivo je ako se otvorimo milosti Duha Svetoga i dopustimo mu da nas on vodi.

Bog nije pristran

Kao što nam svjedoči današnje prvo čitanje, Bog ne razlikuje ljude po razlikama koje smo mi ljudi postavili među sobom, nego svakog čovjeka prihvaća i voli. Mi, koji želimo živjeti Božju volju, dužni smo jednako tako ljubiti svakog pojedinog čovjeka i ne isključivati nikoga iz svoje djelotvorne ljubavi.

Ovdje je potrebno naglasiti jednu bitnu stvar koju mentalitet ovoga svijeta prečesto ne razlikuje. Naime, ljubav prema svakom pojedinom čovjeku i prihvaćanje svakog pojedinoga čovjeka ne znači da volimo i prihvaćamo i sve ono što ta osoba govori i čini. Valja razlikovati čovjeka od njegovih čina. Kao što smo dužni uvijek prihvaćati i voljeti čovjeka, tako smo pozvani i bez prestanka promicati istinu te ono što je kršćanstvu neprihvatljivo jasno označiti kao neprihvatljivo i loše. Ne smijemo prihvaćajući čovjeka opravdavati i njegove grijeha, kao što nikoga nećemo odbaciti od sebe samo zato jer je grešnik. Ljubav i poštovanje nije ujedno i odobravanje. Valja nam se naučiti i jasno pokazivati razliku između čovjeka i onoga što on čini.

Majčin dan

Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio!

Potpuno je jasno iz ove rečenice iz današnjeg Evanđelja da za Isusa naša međusobna ljubav nije prijedlog na popisu želja ili izbor između više mogućnosti. Ljubav za njega nema alternativu. Naša međusobna ljubav je njegova izravna zapovijed i to jedna od dvije najveće zapovijedi.

Liturgijska čitanja šeste vazmene nedjelje ispunjena porukom ljubavi lijepo se uklapaju Majčin dan koji slavimo druge nedjelje u svibnju. Majčinska ljubav jedan je od velikih Božjih darova koji nas prati od trenutka našeg stvaranja. Kako Isus reče u današnjem evanđelju: *Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje*. Majke to rade svaki dan, odričući se slobodnog vremena, hobija, druženja... radi svoje djece.

Ako je ljubav prema drugima jedno od obilježja kršćanskog načina života, počnimo „iz kuće“ uzvraćajući ljubav majci i pružajući je djeci.

Na Majčin dan skupimo svu neiskazanu ljubav i zahvalnost i pokažimo svojoj majci i svim ženama da ih volimo. Neka "majke" u našem životu znaju da su nam blagoslov i dar Božji.

Uzašašće

Početak povijesti

Na završetku svoga Evanđelja Luka je već govorio o Isusovu uzašašću (Lk 24,50-53), a sada na početku Djela apostolskih to detaljnije opisuje i donosi kratki izvještaj o četrdesetdnevnom boravku uskrslog Isusa među svojim učenicima. To razdoblje između uskrsnuća i uzašašća otajstveno je vrijeme u kojem Isus na poseban način poučava svoje učenike. Za vrijeme svoga djelovanja prije smrti i uskrsnuća Isus je zapravo najviše vremena proveo poučavajući svoje učenike, ali tek sada, poslije njegova uskrsnuća, oni mogu biti potpuno upućeni u otajstvo Božjeg kraljevstva. Rečenicom da je „Isus govorio o kraljevstvu Božjem?“ (r. 3), Luka zapravo ističe da je sadržaj Isusova poučavanja i prije i poslije uskrsnuća isti, ali za razumijevanje Isusovih riječi potrebna je uskrsna vjera koja sada ima solidan temelj. U svakom slučaju, cilj ovoga odlomka jest predstaviti zajednicu Isusovih učenike kao zakonite nasljednike njegova nauka i poslanja, te sav ostali rast i razvoj Crkve izvire iz toga posebnog iskustva zajedništva Isusovih učenika sa svojim učiteljem.

U okviru tog poslijeuskrsnog poučavanja Isus govori i o ispunjenju Očeva Obećanja koje se sastoji u daru Duha Svetoga. Budući da je riječ o obećanju taj dar Duha Isus ne predstavlja kao nešto novo, nego kao nešto unaprijed naviješteno. No, taj dar dolazi tek pošto Isus uziđe na nebo. Zašto? Zato jer on označava novo stanje Isusovih učenika u kojemu svoga učitelja više neće vidjeti u tjelesnom obličju, ali će i dalje nastaviti djelovati u snazi njegova Duha. Ponekad se kaže da u tom času počinje povijest Crkve koja svijetu pruža svjedočanstvo evanđelja Isusa Krista. To će trajati do konca vremena, to jest do Kristova ponovnog dolaska, a za to vrijeme Isusovi učenici ne trebaju računati kada će to biti, nego se usredotočiti na davanje vlastitog svjedočanstva vjere.

Kršćanski poziv

Od tri moguća teksta za drugo misno čitanje za ovu godinu predlažemo navedeni odlomak iz četvrtog poglavlja Poslanice Efežanima. U ovom odlomku Pavao govori o kršćanskom pozivu na život u jedinstvu vjere, i nabraja različite darove koje je Krist dao svakom čovjeku u njegovoj mjeri. Svi ti darovi koji se očituju u službama - apostoli, proroci, evanđelisti, pastiri, učitelji - dani su za izgrađivanje

Tijela Kristova, Crkve, u ovom svijetu, ili kako se sam Pavao izražava u „donjim krajevima“ (r. 9) u koje je Krist sišao da bi ponovno uzišao na nebesa i sve ispunio.

Tako u središtu Pavlovih vjerskih i moralnih poticaja stoji parafraza teksta Ps 68,19 koji u originalu glasi: „Na visinu uzađe vodeći sužnje, na dar si ljude primio...“ a Pavao ga preinačuje u „Na visinu uzađe vodeći sužnje, dade dare ljudima...“. U rabinskoj interpretaciji Pisma, taj postupak je potpuno legitimna igra riječi, koju Pavao ovdje upotrebljava da bi argumentirao dva otajstva uskrslog Krista, a to je njegovo uzašašće na nebo i dar Duha Svetoga. Kristovo uzašašće, koje pretpostavlja njegov prethodni silazak na zemlju, za Pavla je dokaz njegove preegzistencije kao Sina Božjega, a kada govori o daru Duha Svetoga ne spominje sam događaj Pedesetnice, nego već spomenute službe kojima se izgrađuje Crkva „dok svi ne prispijemo do jedinstva vjere i spoznaje Sina Božjega“ (r. 13).

Evandjelje: Mk 16,15-20

Ovaj odlomak Markova evandjelja spada u tzv. kanonski dodatak budući da se literarni završetak nalazi u perikopi o Isusovu uskrsnuću u 16,1-8. U Mk 16,9-20 ukratko se donosi izvještaj o Isusovim poukrsnim ukazanjima i onomu što se događalo u razdoblju između njegova uskrsnuća i uzašašća. U ovom kratkom odlomku koji se nalazi na samome kraju govori se o Isusovu poslanju učenika da propovijedaju po svem svijetu, što se dogodilo neposredno prije njegova uzašašća.

Ovdje se dobro prisjetiti da je u Markovu evandjelju Isus već za vrijeme svoga javnog djelovanja jednom slao učenike propovijedati po obližnjim mjestima dajući im vlast nad nečistim dusima (vidi 6,7-13). U toj se epizodi već navode temeljne oznake njihova djelovanja čiji je sadržaj u biti jednak samom Isusovu djelovanju. Stoga se u tom slučaju uočava činjenica da za vrijeme njihova djelovanja Isus 'miruje', što navodi na zaključak da Isus ne želi djelovati paralelno sa svojim učenicima nego preko njih. U poslanju učenika nakon uskrsnuća ta njegova nakana je potpuno očita. Isus šalje svoje učenike da propovijedaju evandjelje i djeluju u njegovo ime popraćeni čudesnim znakovima, a onda uzlazi na nebo i sjede zdesna Bogu. Drugim riječima, to znači da Isus nakon svoga uzašašća djeluje u svijetu isključivo preko svojih učenika koji propovijedaju evandjelje, a on njihovo propovijedanje utvrđuje znakovima jednako kao što je i sam propovijedao ne kao pismoznanci nego kao onaj koji ima vlast (usp. 1,22). Stoga se od njegovih učenika očekuje da propovijedaju Riječ ne samo kao mediji komunikacije koji beživotno prenose informaciju, nego da se u njihovu životu osjeti snaga propovijedane Riječi. A od onih koji slušaju očekuje se da povjeruju i pokrste se. U tom smislu vjerovati u propovijedanu Riječ ne znači samo intelektualno je shvatiti i s njome se složiti nego je srcem i voljom prihvatiti. Ta vjera konkretno se očituje u sakramentu krštenja i kršćanskom životu i po njoj se ostvaruje spasenje to jest zajedništvo s Kristom.

Prvo čitanje: Dj 1, 1-11

Bî uzdignut njima naočigled.

Čitanje Djela apostolskih

Prvu sam knjigu, Teofile, sastavio o svemu što je Isus činio i učio do dana kad je uznesen pošto je dao upute apostolima koje je izabrao po Duhu Svetome. Njima je poslije svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ, četrdeset im se dana ukazivao i govorio o kraljevstvu Božjem. I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju obećanje Očevo „koje čujete od mene: Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim“.

Nato ga sabrani upitaše: „Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?“ On im odgovori: „Nije vaše znati vremena i zgone koje je Otac podredio svojoj vlasti. Nego primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.“

Kada to reče, bî uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima. I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im: „Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 47, 2-3.6-9

*Uzlazi Bog uz klicanje, Gospodin
uza zvuke trublje!*

Narodi svi, plješćite rukama,
kličite Bogu glasom radosnim.
Jer Gospodin je to – svevišnji, strašan,
kralj velik nad zemljom svom.

Uzlazi Bog uz klicanje,
Gospodin uza zvuke trublje.
Pjevajte Bogu, pjevajte,
pjevajte kralju našem, pjevajte!

Jer on je kralj nad zemljom svom,
pjevajte Bogu, pjevači vrsni!
Bog kraljuje nad narodima,
stoluje Bog na svetom prijestolju.

Drugo čitanje: Ef 1, 17-23

Posjede ga sebi zdesna na nebesima.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Efežanima

Braćo:
Bog Gospodina našega Isusa Krista, Otac slave, dao vam Duha mudrosti i objave kojom ćete ga spoznati; prosvijetlio vam oči srca da upoznate koje li nade u pozivu njegovu, koje li bogate slave u baštini njegovoj među svetima i koje li prekomjerne veličine u moći njegovoj prema nama koji vjerujemo: ona je primjerena djelotvornosti sile i snage njegove koju na djelu pokaza u Kristu, kad ga uskrisi od mrtvih i posjede sebi zdesna na nebesima iznad svakog vrhovništva i vlasti i moći i gospodstva i svakog imena imenovana ne samo na ovom svijetu nego i u budućemu. Sve mu podloži pod noge, a njega postavi – nad svime – glavom Crkvi, koja je tijelo njegovo, punina Onoga koji sve u svima ispunja.

Riječ Gospodnja

Evandjelje: Mk 16, 15-20

Isus bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu.

Svršetak svetog Evandjelja po Marku

Uono vrijeme: Isus se ukaza jedanaestorici i reče im:

„Pođite po svem svijetu, propovijedajte evandjelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se. A ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: u ime će moje izganjati zloduhe, novim će jezicima zboriti, zmije uzimati; i popiju li što smrtonosno, ne, neće im nauditi; na nemoćnike će ruke polagati, i bit će im dobro.“

I Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu.

Oni pak odoše i propovijedahu posvuda, a Gospodin surađivaše i utvrđivaše riječ popratnim znakovima.

Riječ Gospodnja

Svjedoci

Postoji puno riječi kojima se može nazvati onoga koji živi po radosnoj vijesti o Bogu Ocu koju nam je predao Isus iz Nazareta koji Krist.

Zove se tako onoga koji vjeruje kršćaninom. I mi koji se zovemo kršćanima dičimo se tim imenom. Time se želi istaknuti naša povezanost s osobom Isusa iz Nazareta za kojega vjerujemo daje Krist, obećani Mesija.

Skupinu onih koji u Krista vjeruju naziva se Crkva, Zajednica pozvanih. Time se žele istaknuti dvije bitne i neizostavne stvari. Prije svega da se radi o daru Božjeg poziva

O darovanoj milosti na koju je čovjek pozvan odgovoriti. To nas oslobađa svake umišljenosti ili oholosti i raspolaže nas za zahvalno primanje dara. Druga istina koja se ističe imenom Crkva je svijest da smo mi koji u Krista vjerujemo i koji Boga nazivamo Ocem zajednica braće i sestara pozvanih biti zajedno, živjeti zajedno, pomagati se međusobno i učiniti da po nama svim ljudima život na zemlji bude blagoslovljeniji.

Jedno od imena za onoga koji živi po Radosnoj vijesti o Bogu Ocu koju nam je predao Isus iz Nazareta koji je Krist, koristi se premalo, a temeljni je biblijski pojam za vjernika. To ime je - *svjedok*. Pozvani smo biti svjedoci vjere, nade i milosti koja je u nama.

Krist naša glava

Kristovo uzašašće, svjedoči nam današnja zborna molitva, *i naše je uzdignuće*. Slaveći spomen-čin njegova uzašašća svjedočimo vjeru i nadu da ćemo i mi jednom, po zaslugama njegovoga predanja, biti uzdignuti u ono u čemu se naš Gospodin i Spasitelj već nalazi. Vjeru i nadu u naše uzdignuće temeljimo na dvije činjenice, prva od njih je Božje opredjeljenje da po svome Sinu uzme dioništvo u našoj ljudskosti kako bismo i mi mogli, oslobođeni grijeha i vječne smrti, biti dionici njegova božanstva već sada djelomično, a potpuno u vječnosti. Drugi temelj naše vjere i nade uglavljuje se u istini da sudjelovanjem u sakramentalnom zajedništvu bivamo dio mističnoga tijela kojemu je Krist glava. I da nam je, toliko dugo dok smo živi dio mističnoga tijela Kristova, osigurano postojanje ondje kamo je pred nama ušao Krist, naša glava.

Pozvani u slavu

Krist nas svojim životom, riječju i primjerom poziva na vječno zajedništvo sa sobom. No o nama ovisi hoćemo li čuti i poslušati taj poziv. A taj poziv je upućen svim ljudima. Bog nikoga ne izuzima. Nikome nije uskraćena mogućnost vječnog zajedništva s Bogom. Zadaća što je Isus uzlazeći Ocu daje svojim učenicima jasno ukazuje daje svaki pojedini čovjek važan te dostojan navještaja i sakramentalnog zajedništva.

Sveta radost i zahvala

Činjenica da svaki čovjek ima jednako pravo na dioništvo u slavi Kristovoj u kraljevstvu Očevu i ljubavi Duha oslobađa nas od svih isključivosti, stereotipa i predrasuda. Oslobađa nas od napasti precjenjivanja i napasti podcjenjivanja. A uči nas da jednakom ljubavlju prihvaćamo svakog čovjeka. Svijest da i mi možemo u punini živjeti ono što sada kao obećano budno čekamo pobuđuje u nama radost. No valja moliti da to bude sveta radost. Radost koja nas neće zavesti površnošću,

nego će nam život ispuniti spokojem i zahvalnošću.

Zato je pokazatelj prave vjere i utemeljene nade, osim svete radosti, i istinska zahvalnost. Zahvalnost je stav pravoga kršćanina. Zahvalnost Bogu na životu, na svijetu u kojemu smo te na braći i sestrama s kojima možemo rasti u ljubavi izgrađujući bolji svijet. Zahvalnost na spasenju, na darovima Duha i činjenici da smo pozvani biti u slavi u kojoj je već sada uskrsli Krist.

Služba riječi 267/12

<https://www.globalsistersreport.org/>

Isus veli u današnjem evanđelju „*Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju.*“ To nije prijedlog. To je izravna zapovijed i to za svakoga od nas. Biti navjestitelj, biti učenik, biti svjedok za kršćanina nije stvar izbora. To Gospodin očekuje od nas.

Možemo razmišljati i raspravljati o načinu, ali ne i o obvezi svjedočenja i navješćivanja.

Moramo priznati da ni apostoli i prvi Isusovi učenici to nisu učinili odmah unatoč susretu s Uskrslim. Znamo da da su neko vrijeme besposleni boravili u Jeruzalemu. Jednom kad su prihvatili Isusovu zapovijed, proširili su Božju Riječ „do krajeva zemlje“.

Tražeci način ispunjavanja Isusove zapovijedi navješćivanja, sjetimo se da sam naš život treba svjedočiti da smo kršćani. To je shvatio sveti Franjo Asiški, svjedočio je životom, a jednom je rekao: „*Propovijedat ćemo, ako treba i riječima*“.

Može se uzvratiti Bogu

Ako vjernici jedni druge ljube, ljube Boga

U ovom dijelu nastavljamo s razmatranjem poslanice Petar i Ivan. U ovom dijelu razmatramo jedan od odlomaka iz poslanice koji se odnosi na ljubav među vjernicima. U ovom dijelu razmatramo jedan od odlomaka iz poslanice koji se odnosi na ljubav među vjernicima.

Središnji je lik odlomka iz Djela apostolskih Petar koji ustaje „među braćom“, to jest među onima koji su bili Isusovi učenici i sljedbenici, za koje se kaže da ih je bilo oko „sto i dvadeset“. Moguće je da se podvlači upravo taj broj kako bi se naglasilo da su dvanaestorica poput nadglednika, pastira, čiji broj odgovara broju „braće“, te tako svaki od njih može biti neka vrsta glave stada. Petar u obraćanju braći ponavlja ono što se u Lukinu djelu može iščitavati gotovo kao refren: „Trebalo je da se ispuni Pismo.“ Sve što se dogodilo, posebice što se dogodilo u Jeruzalemu, Isusova muka, smrt i uskrsnuće, dogodilo se jer se trebalo ispuniti Pismo. Već i sam izraz „trebalo je“ upućuje na Božji naum po kojem se sve to dogodilo. Unutar Božjega nauma bila je i Judina izdaja. Kako bi potkrijepio izrečeno, Petar navodi riječi Psalma 109: „Njegovu službu neka primi drugi.“ Potom donosi uvjete koje mora ispuniti onaj koji će preuzeti tu službu. „Jedan dakle od ovih ljudi što bijahu s nama za sve vrijeme što je među nama živio Gospodin Isus – počevši od krštenja Ivanova pa sve do dana kad bi uzet od nas – treba da bude svjedokom njegova uskrsnuća.“ To je sadržaj kršćanskoga svjedočenja. Za izbor su predložena dvojica: Josip Barsaba, koji se prozvaao Just, i Matija. Potom su se

zajednički pomolili. Molitva koja slijedi primjer je kako kršćanske tako i židovske molitve u kojoj se molitelji najprije spominju nekoga Božjega djela ili svojstva koje se odnosi na određeni problem, a onda iznose i konkretnu prošnju. Ovdje se prvo spominju Božjega svaznanja, jer on je „poznavatelj svih srdaca“. Takvo je shvaćanje u skladu sa starozavjetnim poimanjem Boga. I psalmist mu se u molitvi obraća riječima: „Gospodine, proničeš me svega i poznaješ“ i dodaje: „Dušu moju do dna si poznavao, kosti moje ne bjehu ti sakrite“ te: „Pronikni me svega, Bože, srce mi upoznaj.“ Možda se pritom može primijetiti i aluzija na Isusove riječi iz Lukina evanđelja protiv pohlepkih farizeja: „Vi se pravite pravedni pred ljudima, ali zna Bog srca vaša.“ Ne bi trebalo odbaciti ni mogućnost prikrivene polemike protiv Josipa Barsabe koji si je uzeo latinsko ime Just (pravedan). Božja se volja očituje bacanjem kocke, načinom izbora koji će se ubrzo u prvoj zajednici promijeniti. Božji izbor pada na Matiju, koji tako biva „pribrojen jedanaestorici apostola.“

Dodatno tumačenje Očenaša

Evanđeoski odlomak donosi dio Isusove svećeničke molitve iz Ivanova evanđelja. Isus, neposredno prije svoje muke, podiže oči k nebu i izgovara svoju molitvu upravljenu Ocu. On svoga Oca naziva „Otče sveti“, čime ga

označava kao izdvojenoga od svijeta, kao drugačijega od zla, kao dobro i svetost. Kao takav, on može čuvati Isusove učenike da budu jedno, kao što su i Otac i Sin jedno. Isus to moli zato što je do sada on sâm čuvao one koji su njegovi, kako nijedan ne bi propao. Odsada Sin više ne će biti tijelom prisutan među ljudima – ide k Ocu – a učenici ostaju u svijetu koji ih mrzi. Ta je mržnja svijeta prema učenicima objašnjenja time što oni „nisu od svijeta“, kao što ni Isus nije od svijeta. Zapravo, kao što je Otac svet, izdvojen od svijeta, tako je i Sin, a prihvaćajući od njega Otčevu riječ, i učenici postaju sveti, izdvojeni i drugačiji od svijeta. Oni, međutim, ostaju u svijetu, pa Isus moli Oca da ih „očuva od Zloga“. Ivan u svom evanđelju ne donosi Molitvu Gospodnju, no ona je bila korištena u Ivanovoj zajednici. Ivan je samo želi dodatno protumačiti, želi produbiti njezino značenje. Kršćani, pa i Ivanova zajednica, mole Očenaš koji završavaju riječima: „Izbavi nas od zla“, a Ivan želi ovdje reći da se time molitve vjernika združuju s molitvom Kristovom. Zadnja Isusova prošnja u ovom odlomku odnosi se na posvećenje njegovih učenika „u istini“ koja je Očeva riječ. Učenici su poslani u svijet kao što je poslan i Isus, pa sada, kad on odlazi k Ocu, oni nastavljaju poslanje istine u svijetu. Isus se posvećuje darujući samoga sebe Ocu kako bi bio jedno s njime i s onima koji su njegovi. Učenici, živeći u istini, što znači prema Božjim zapovijedima koje se sažimlju u riječi

„ljubav“, ostaju sjedinjeni s Ocem i Sinom koji će sada otići k Ocu.

Eto zajedništva s Bogom

Kratki odlomak iz Prve Ivanove poslanice donosi dva temeljna čimbenika sadržaja kršćanske vjere: Bog je ljubav i Isus je Sin Božji. Bog je svoju ljubav prema ljudima pokazao time što je dao svoga Sina. Takva neizmjerena Božja ljubav traži od čovjeka odgovor: „I mi smo dužni ljubiti jedni druge.“ Bogu se uzvraća ljubav tako što se ljube bližnji. Takvo se stajalište opravdava time što „Boga nitko nikada ne vidje“. Možda se u toj rečenici nalazi i koja polemička iskra protiv ranih gnostika koji su vjerovali da će dosegnuti Boga svojim silama. Bog je, međutim, prisutan unutar zajednice, pa ako vjernici jedni druge ljube, ljube Boga. Na taj način „Bog ostaje u nama i ljubav njegova u nama savršena“, ne u vjericima kao pojedincima, nego u zajednici. Eto, dakle, gdje se ostvaruje zajedništvo s Bogom. Veza toga zajedništva njegov je Duh kojega je dao te je po tom daru posljednjih vremena Bog prisutan. Kako bi ta ljubav i to zajedništvo bili potpuni, potrebno je i jedinstvo vjere da je Isus Krist Sin Božji, jedno s Bogom. To je moguće ako čovjek osobno upozna ljubav Božju i povjeruje joj.

Prvo čitanje: Dj 1, 15-17.20a.20c-26

Treba da jedan od ovih bude svjedokom njegova uskrsnuća.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane ustade Petar među braćom - a bijaše sakupljenog naroda oko sto i dvadeset duša - i reče: „Braćo! Trebalo je da se ispuni Pismo što ga na usta Davidova proreče Duh Sveti o Judi koji bijaše vođa onih što uhvatiše Isusa. A Juda se ubrajao među nas i imao udio u ovoj službi. Pisano je doista u Knjizi psalama:

'Njegova kuća nek opusti,
njegovo nadgledništvo nek dobije drugi!'

Jedan dakle od ovih ljudi što bijahu s nama za sve vrijeme što je među nama živio Gospodin Isus - počevši od krštenja Ivanova pa sve do dana kad bi uzet od nas - treba da bude svjedokom njegova uskrsnuća.“

I postaviše dvojicu: Josipa koji se zvao Barsaba a prozvaao se Just, i Matiju. Onda se pomoliše: „Ti, Gospodine, poznavaoče svih srdaca, pokaži koga si od ove dvojice izabrao da primi mjesto ove apostolske službe kojoj se iznevjeri Juda da ode na svoje mjesto.“

Onda baciše kocke i kocka pade na Matiju; tako bi pribrojen jedanaestorici apostola.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 103, 1-2.11-12.19-20ab

Gospodin u nebu postavi prijestolje svoje.

Blagoslavlaj, dušo moja, Gospodina i sve što je u meni, sveto ime njegovo!

Blagoslavlaj, dušo moja, Gospodina i ne zaboravi dobročinstava njegovih!

Jer kako je nebo visoko nad zemljom,
dobrota je njegova s onima koji ga se boje.

Kako je istok daleko od zapada,
tako udaljuje od nas bezakonja naša.

Gospodin u nebu postavi prijestolje svoje i kraljevska vlast svemir mu obuhvaća.

Blagoslavlajte Gospodina,
svi anđeli njegovi,
vi jaki u sili što izvršujete naredbe njegove.

Drugo čitanje: 1Iv 4, 11-16

Tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje i Bog u njemu.

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge. Boga nitko nikada ne vidje. Ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama, i ljubav je njegova u nama savršena. Po ovom znamo da ostajemo u njemu i on u nama: od Duha nam je svoga dao. I mi smo vidjeli i svjedočimo da je Otac poslao Sina kao Spasitelja svijeta. Tko ispovijeda da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu, i on u Bogu. I mi smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovali joj. Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu .

Riječ Gospodnja

Evandjelje: Iv 17, 11b-19

Neka i oni budu jedno kao i mi!

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

Uono vrijeme: Isus podiže oči k nebu i pomoli se:

„Oče sveti, sačuvaj ih u svom imenu koje si mi dao: da budu jedno kao i mi. Dok sam ja bio s njima, ja sam ih čuvao u tvom imenu, njih koje si mi dao; i štitio ih, te nijedan od njih ne propade osim sina propasti, da se Pismo ispuni. A sada k tebi idem i ovo govorim u svijetu da imaju puninu moje radosti u sebi. Ja sam im predao tvoju riječ, a svijet ih zamrzi jer nisu od svijeta kao što ni ja nisam od svijeta.

Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih očuvaš od Zloga. Oni nisu od svijeta kao što ni ja nisam od svijeta. Posveti ih u istini: tvoja je riječ istina. Kao što ti mene posla u svijet, tako i ja poslah njih u svijet. I za njih posvećujem samog sebe da i oni budu posvećeni u istini.“

Riječ Gospodnja

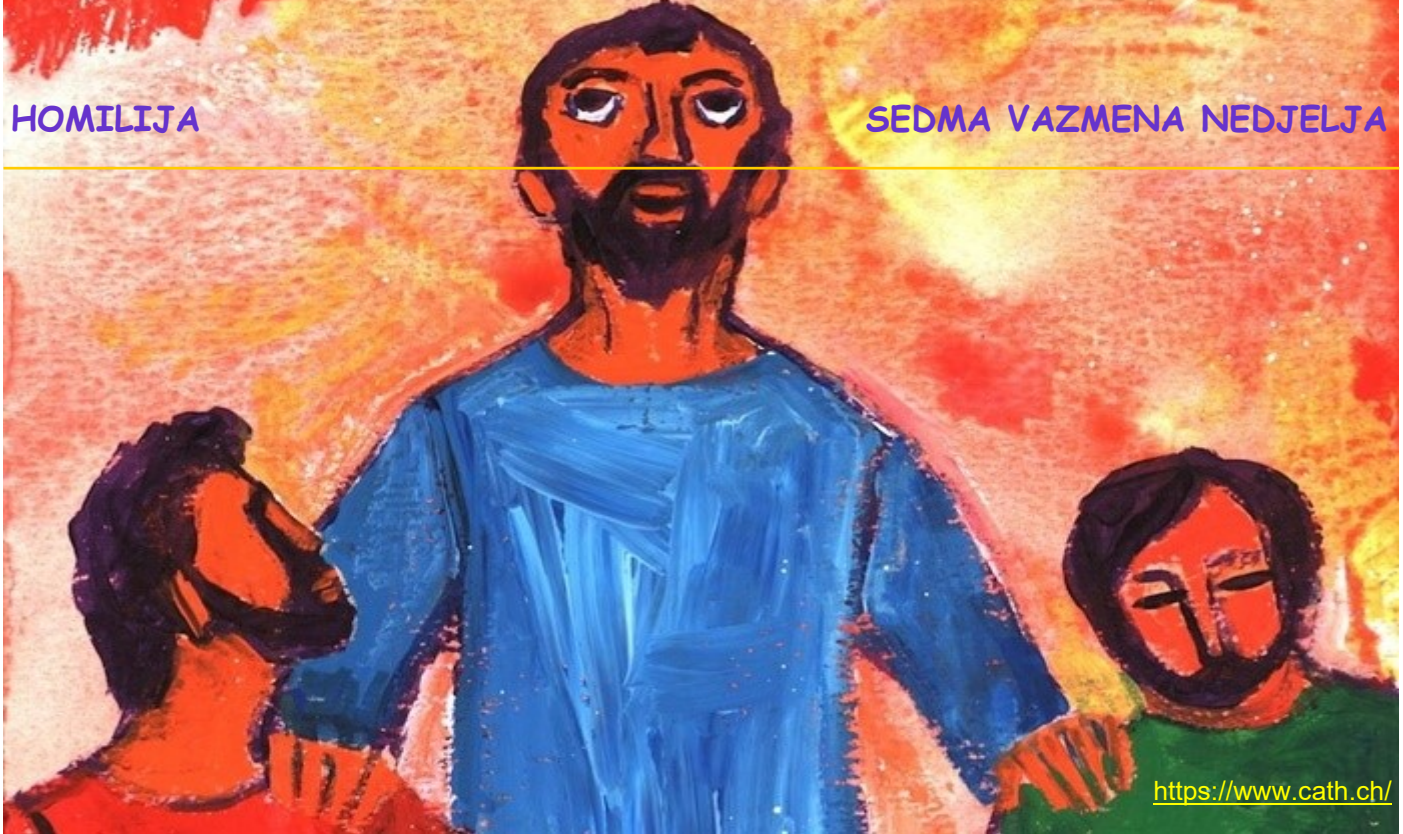
Posvećeni istinom

Najsnažnije i najdublje što u životu nekoga čovjeka možemo učiniti, isto tako i zadnje što na kraju jednoga života možemo nekome darovati jest molitva. Svaka ljubav dolazi do svojih granica, i jedino što nam preostaje jest da ga prepustimo Božjoj ljubavi i Božjem srcu. Upravo to čini i Isus u svojim oprostajnim riječima. Sve prelijeva u jednu veliku molitvu, u vapaj za one koji ostaju u svijetu. Na kraju svih mogućnosti, na razdjelnici svjetova ostaje nam da samo stupimo praznih ruku pred samoga Boga i molimo za ljubljenu osobu. 'Velikosvećenička molitva' upravo je stoga nazvana jer je u sebi vapaj za druge, obavljamo svećeničku službu u svijetu prema drugima. To čini za svoje Isus. Zahvalna molitva, ali i prinostnica, molitva nade i pouzdanja.

Isus u molitvenom obliku polaže račun pred nebeskim Ocem o svome djelu u svijetu. Usrdno moli da Otac očuva one koje mu je dao od zla i Zloga. Oni nisu od svijeta. *Ne-biti-od-svijeta*, to je zadaća učenika za sva potonja vremena. Oni su strano tijelo u svijetu. Svijet će ih uvijek mrziti. Isus moli da Otac posveti sve u istini. Isus se posvećuje, a to posvetiti u Bibliji znači prvenstveno žrtvovati. Žrtvuje sebe i svoj život za život svijeta.

Učenici žive u svijetu, nisu od svijeta. To pak ne znači kako su neprikladni, kako ih svijet ne treba, kako nas se svijet više ne tiče. Svijet od Isusova dolaska na ovaj svijet, od Golgote i uskrsnuća, nije više isti svijet kakav je prije bio. Ni mi koje je dosegnula Božja riječ ne možemo biti više isti kao i sav ostali svijet. Svijet je postao Božji svijet, novo stvorenje je na djelu. Nismo iz svijeta istrgnuti, nego upravo poslani u svijet. Svijet je naše radno mjesto i polje rada. U svijet treba sijati Božju riječ, svijet je Božja njiva. Suodgovorni smo za Božje djelo u svijetu.

Pod riječju 'svet' i 'posvetiti' u Bibliji se ponajprije ističe bitna Božja oznaka. Bog je svet. On je sama svetost. Svetost je način Božjega bivovanja. Samo je Bogu svetost svojstvena. On je jedini istinski i izvorno Sveti. Svaka druga svetost izvodi se iz Božje svetosti, jest sudjelovanje u Božjoj svetosti. On je čisto svjetlo, istina i dobro bez ljage i mane. Nešto ili nekoga posvetiti znači stoga izručiti stvar ili osobu Bogu, izdvojiti je iz područja profanoga, svagdanjega i ljudskoga, prenijeti je u ozračje Božjeg djelovanja. Kad Isus veli "Ja se posvećujem" onda on time čini sebe istodobno i svećenikom i žrtvom. Posvećujem se znači isto što i 'žrtvujem se'. To je Isusov svećenički čin u trenutku rastanka sa svojim. Time možemo zaviriti u Isusovo srce koje se daje kao otkupiteljska žrtva, žrtva pomirnice i okajnica za naše grijehе.

'Posveti ih u istini' i 'tvoja je riječ istina'. Riječ je nešto poput kupke kroz koju učenici moraju proći, ona je stvarateljska Božja sila koja oblikuje i preoblikuje učenike u Božje biće. Isusovo posvećivanje učenika istodobno je i njihovo odašiljanje. Učenici moraju biti živo očitovanje, re-prezentacija, to jest. posadašnjenje, uprisutnjenje onoga života koji vlada u samome Bogu. Odnos Oca i Sina u Duhu Svetome.

Teško nam je dovidjeti dosege ovih Isusovih riječi. Europa jest bila kršćanski kontinent, ljudi su kršteni, ali vidimo danas kako kršćanstvo odumire, kako nestaje onoga izvornoga što je nosilo ovaj kontinent stoljećima, kroz skoro dva puna tisućljeća. Ljudi su govorili i izgovarali toliko puta 'Oče, naš', nazivali su Boga Ocem, upravo kao što to čini i Isus u ovoj molitvi. Kako danas izgovoriti te riječi gdje nema više svijesti Boga Oca, kako danas prevaliti preko usana riječi koje više nisu tako ni jednoznačne i jednostavne? Nazivati Boga 'Oče sveti'?

Ljudi, pa i vrhunski fizičari, rado govore o Savršenom principu, o Počelu svih stvari, o Razumu koji je moguće otkriti u svim stvarima, ali kako nazvati to počelo i zadnji uzrok svih stvari Ocem, kao što to čini Ivan u svome Evanđelju, odnosno Isus koji od

svojih odlazi? Naša se vjera temelji upravo na tome iskustvu da nam trebaju posrednici koji će nam posredovati Boga kao Oca. Isusu to bijaše moguće, on je došao iz Boga i upravo je u njegovoj blizini pojedinac mogao iskusiti povezanost s Iskonom, božanskim Počelom, u konačnici dobrim Ocem. Tome se Ocu on vraća kako bismo mi bili obilježeni ne strahom, nego radošću, srećom, što nam život uspijeva u okrilju ove božanske očinske ruke.

Oče, sačuvaj ih od Zloga! Svijet s pravom očekuje riječ koja oslobađa, zacjeljuje, liječi, koja otvara prozore u vječnost te podaruje ljubav i volju za životom. Ove Isusove dirljive riječi nisu puke fraze ili 'sentimenti' u času rastanka, nego jasni i trijezni pogled u budućnost, veličanstvena vizija, silno polje rada koje čeka učenike. Toliki će 'na riječ učenika' povjerovati. A povjerovat će samo onda ako je učenik u životnome odnosu sa svojim Gospodinom, ako se napaja na Isusovu izvoru. Čime se oblikuje naše mišljenje? Mišljenjem medija, svijeta, novina? Prema čemu mjerimo svoja uvjerenja i svoje istine? I tko našim mišljenjem gospodari? Zapitajmo se i odgovorimo sebi pošteno.

Fra Tomislav Pervan, <http://www.medjugorje.hr/>

Isusovo uskrsnuće

Uskrsna zora: žene na grobu

(nedjelja, 9. Travnja g. 30)

Mt 28,1-10; Mk 16,1-8; Lk 24,1-12; Iv 20,1-18

Ivanova predaja

„Dobra vijest“.

10) Magdalena vrši sada zadaću koju je dobila od Uskrsloga. Zanimljivo je da ne navješćuje apostolima samu činjenicu uskrsnuća. Čini se da pretpostavlja da je oni već poznaju i prihvaćaju. Stvarno, u Ivanovom kontekstu, već su neki od njih, barem Petar i Ivan, vjerovali; moguće još neki, oslanjajući se na vjeru ove dvojice. Naviješta im svoj susret s Uskrsnim, što je puno više. Sad se ne radi samo o praznom grobu, iz čega vjera zaključuje da je Isus uskrsnuo, nego o fizičkom iskustvu ponovno živog Isusa. „Vidjela sam Gospodina!“. Čula sam njegov glas. Nazvao me je mojim imenom, kao tisuće puta prije. Ja sam mu zagrlila noge. On isti.. .

11) Ivan ne bilježi reakciju apostola na ovu vijest. Ali ona je zabilježena u dodatku Markovog evanđelja, koji svi smatraju kratkim sažetkom Ivanove predaje (Mk 16,9-11). Tu se kaže da su apostoli bili žalosni i plakali zbog Učiteljeve smrti, a kad im je Magdalena rekla da on opet živi i da se njoj osobno ukazao, „nisu joj vjerovali“. Ovu vijest treba uzeti relativno, prema Ivanovom kontekstu, jer su barem neki od apostola vjerovali. Nevjera apostola u poruku uskrsnuća još je jedan element koji se nalazi i u sinoptičkoj predaji (Lk 24,11). Apostoli nisu bili ni obmanuti, ni fanatici, ni žrtve lažnih nada, nego tvrdi ljudi, čvrsto ukorijenjeni u ovoj zemlji, otporni prema

vrhunarnosti. Vjera ulazi u njih s poteškoćama. Iz cijelog konteksta ovog nedjeljnog jutra jedna se stvar jasno ističe: oni nisu bili pripravnici za ovakvu vijest.

12) Ukazanje Uskrsloga Mariji Magdaleni smatramo paralelnim ukazanju cijeloj skupini žena u sinoptičkoj predaji (Mt 28,9-10), među kojima se nalazila također Magdalena. S tim želimo reći da se radi o istom događaju, samo što Ivanova predaja govori isključivo o Magdaleninim doživljajima. Ovo je mišljenje protivno vrlo raširenoj hipotezi, prema kojoj bi se radilo o dva različita događaja; po toj hipotezi logično moramo dopustiti dva ukazanja Mariji Magdaleni: jedno njoj samoj a drugo njoj s ostalim ženama. Po istoj logici, i da dovedu u sklad sve događaje s toga gledišta, autori izrađuju također cijeli kronološki i topografski sistem, koji nekada dolazi do smiješnog.

Nema razloga da se pretpostave dva ukazanja, koja su i inače u cijelosti razmjerno malobrojna. Psihološki, naprotiv, treba odbaciti tu mogućnost. Podvostručnost ukazanja proizlazi iz težnje za usklađivanjem, koja je vrlo jaka kod izvjesne egzegetske struje, koja nastoji na silu dovesti u sklad četiri predaje. A njih je, treba pošteno priznati, nemoguće uskladiti. Treba se naprosto okaniti posla da se izradi detaljna kronologija ovog nedjeljnog jutra, minutu po minutu i centimetar po centimetar. Naša evanđelja, nastala na temelju dugog procesa uklapanja raznih predaja, ne gube ništa na ozbiljnosti, ako se ne mogu uskladiti sve njihove suprotnosti. Nisu to profesionalne knjige povijesti, nego sažetci kateheze.

Kakvu je važnost moglo imati za kršćansku katehezu jesu li bila dva jerihonska slijepca ili samo jedan? I kakvu je važnost moglo imati pitanje kad je točno Marija Magdalena stigla na grob, ili je li stigla prije svojih drugarica. Ova „proturječja“ u stvarima koje nemaju religioznog značenja, treba naprotiv poštivati; ona dobro svjedoče da su pisci bili nezavisni jedan od drugoga, i da su autentične stvari koje oni pripovijedaju.

Naša evanđelja imaju bitno religiozni cilj. Njih zanimaju događaji, ali ukoliko imaju veze s vjerom. I ovdje ima nekoliko temeljnih događaja, koje jamči cjelina predaja: da je Krist uskrsnuo u zoru u nedjelju; da su neki apostoli pregledali grob i da su ga našli prazna; da su neki apostoli povjerovali na temelju materijalnog uvjerenja na samom mjestu; da se Krist ukazao nekim ženama, među njima Mariji Magdaleni, i da je to bio isti Krist kojega su one otprije poznavale; da je većina apostola primila svjedočanstvo žena s nevjerom. I to je ono što je važno u ovoj zbrci nervoznih obavijesti.

To što Marija Magdalena nije bila sama nego u društvu drugih žena, kad im se ukazao Gospodin, čini još vrjednijim i čvršćim njezino svjedočanstvo. Sudeći po svim pojedinostima koje poznajemo, njezine su drugarice praktične žene, daleko od svakog misticizma. Uskrsnuće se ne može više pripisivati bolesnoj mašti jedne zanesene žene.

U tom istom kontekstu treba shvatiti ono što kaže Mk (16,9), da se Uskrsli „najprije“ ukazao Mariji Magdaleni. Budući da se radi o sažetku Ivanove predaje, tvrdnja je istinita prema toj predaji, gdje je govor isključivo o Magdaleni. Istinita je također s obzirom na sinoptičku predaju, ukoliko je to prvo ukazanje u nizu nekoliko njih, jedino što s Magdalenom moramo zamisliti prisutne i njezine drugarice.

Važno je da je Marija stvarno vidjela Uskrsloga i da je proživjela taj susret dramatskom i nezaboravnom snagom. Burna duša koja konačno nalazi odmor, kao njezino lijepo jezero, kad se smiri poslije bjesnila izazvanog od sjevernih vjetrova. I srce prepuno, jer je ljubilo jedinu osobu koju se može vječno ljubiti.

Tekstovi koje smo netom vidjeli, o iskustvu ovog nedjeljnog jutra, sile nas da se pozabavimo, makar sasvim površno, imajući u vidu značaj ovog našeg djela, s problematikom uskrsnuća, koja se danas pojavljuje s ponovljenom snagom. Radi li se ovdje o povijesnoj stvarnosti (o nečemu što se stvarno dogodilo u povijesti), ili o izmišljotini, koju su kasnije htjeli predstaviti kao stvarnost? Ovo je pitanje vrlo staro, a ipak vrlo moderno.

Prije više od jednog stoljeća (u djelu *Isusov život* iz 1863.) Ernest Renan pisao je da je Uskrsnuće djelo mašte Marije Magdalene : „Recimo, međutim, da je u onoj okolnosti zanese mašta marije Magdalene odigrala prvenstvenu ulogu. Božanska moć ljubavi! Sveti ono časovi kad je strast jedne halueinirane žene dala svijetu uskrslog Boga“

To isto iskustvo primjenjuje se također na aposle i ostale žene -svjedokinje: „Najčudnije glasine kružile su u isto vrijeme u kršćanskoj zajednici. Povik 'uskrsnuo je!' širio se brzo kao munja i zahvaljujući ljubavi takvo mišljenje bilo je lako prihvaćeno. Što se dogodilo na Isusovom grobu? ... Za povjesničara, Isusov se život završava posljednjim izdisajem. Ali, tako je dubok trag ostavio kod učenika, da je kroz nekoliko ostao tjedana ostao živ i tješio one duše. Je li li bilo odneseno njegovo tijelo ili je uvijek lakovjerni zanos proizveo mnogo kasnije

skup pripovijesti kojima se mislilo ustanoviti vjeru u uskrsnuće? To je ono što nećemo nikada znati radi potpunog manjka protivnih dokumenata“ (Renan, Isusov život, pogl. 26.)

Ako se analizira ovakav pogled na uskrsnuće, može se zaključiti:

- Uskrsnuće nije povijesna činjenica; Isusova povijest završava njegovom smrću.

- Ne zna se što se dogodilo s Isusovim tijelom; jedino je sigurno da nije uskrsnuo;

- Porijeklo legende o uskrsnuću treba zahvaliti duševnom stanju apostola i pobožnih žena, osobito Marije Magdalea

- Isus je bio ostavio neizbrisiv trag u njihovim životima. Za njegovog povijesnog života postojala je čvrsta veza ljubavi među njima. Ljubav sada stvara želju da on vječno bude prisutan. Ljubav i želja uvijek su lakovjerni. Iz te lakovjernosti rađa se uvjerenje da je Isus stvarno prisutan. Tako nastaje „vjera“ u uskrsnuće.

- Ova „vjera“ toliko je živa, da dolaze čak do tog se dotiču, da ponovno osjećaju utjehu njegove riječi. Halucinacije, Marija Magdalena vidjela je unutarnju sliku koju je stvorila halucinacija. Isto vrijedi i za učenike nekoliko tjedana mislili da su ga „vidjeli“.

- Tek puno kasnije, ova ista „vjera“ proizvela je pripovijesti (prazan grob, ukazanja), da opravda samu sebe i uspostavi vjeru Crkve.

Zaključak: najprije je postojala „vjera“, a tek kasnije ispriповijedani su događaji“. „Vjera“ je pronašla „događaje“.

Zanimljivo je zapaziti, da sva negativna kritika uskrsnuća i Isusove osobe ovog u 19. stoljeću nije dodala ništa bitno novo tom pravcu mišljenja. Njezina je izvornost vrlo relativna.

Odavde na primjer treba promatrati (terminologija se pokazala vrlo zaraznom!) razliku između „pretpashalnog“ i „postpashalnog“ Krista „povijesti“ i Krista „vjere“.

Rezultat svega toga bila je takva stratifikacija“ predaja i takovo izbacivanje tekstova, da više ništa nije sigurno i da se prava povijesna srž svih naših evanđelja može svesti na nekoliko stranica.

Odavde treba promatrati također modernu teoriju o „mitu“, koja je toliko opčarala neke pisce. Sažeta u svojim osnovnim značajkama, ova bi se hipoteza mogla ovako sintetizirati: Mora se praviti razlika između „značenja“ neke stvari i simboličke „predstave“, kojom se ta stvar izražava. „Značenje“ „uskrsnuća“ ima kerigmatički značaj. Sastoji se u vjeri da su riječ Božja i Isusova poruka uvijek živi i djelotvorni za nas i da su stalan poziv da se obratimo ... Uskrsnuće je, dakle, samo simbol kojim se izražava ovaj sadržaj vjere. Mjesto da se kaže da je Isus uvijek živ za nas svojom riječju i svojim pozivom, kaže se da je „uskrsnuo“. Prazan grob i ukazanja, cijeli onaj skup uskrsnih pripovijesti, nisu stvarni događaji, nego „mitovi“ nastali poslije vjere, stvoreni da istumače vjeru ... Ne preostaje nam ništa drugo nego „demistificirati“!

Što se tiče Magdalene, cijela ona slika, izrađena realistički na temelju tekstova, uništena je jednim potezom pomoću književnog ubojstva.

S jedne strane, izlazi da je to patološki tip. Zanesena žena bolesne mašte, halucinirana, koja vidi ono što želi vidjeti, premda to uopće ne postoji. Morbidna mističarka.

S druge strane, ako se bolje promotri cijela stvar, njezini doživljaji uopće ne postoje. Sve ono što se kaže da je ona doživjela i iskusila, u stvari nije doživjela, niti mistički. Sve su to mitovi, simbolički oblici, kasnije iznađeni, kojima se izražava i tumači čin vjere i osobno životno opredjeljenje, ono što Isusova poruka za nas u stvarnosti znači.

Mali vjeronaučni leksikon

Kotorska biskupija

Kotorska biskupija, katolička biskupija sa sjedištem u Kotoru u Boki kotorskoj (Crna Gora); obuhvaća Kotorski zaljev i Budvansko primorje. Postojala je vjerojatno već u ranokršćanskom razdoblju. Među sudionicima Drugoga nicejskoga koncila (787) spominje se kotorski biskup Ivan, a na splitskoj sinodi (927/928) bila je na popisu sufraganskih biskupija novoosnovane Splitske metropolije. Nakon toga biskupija je pripadala različitim metropolijama: Dubrovačkoj, od kraja XI. st. nakratko Barskoj pa opet Dubrovačkoj, kroz dugo razdoblje (1178–1828) Barijskoj biskupiji u Italiji, zatim do 1930. Zadarskoj i od 1969. Splitskoj metropoliji. Biskupijsko područje bilo je najšire za vladavine Nemanjića (1186–1371) jer je tada imala jurisdikciju nad gotovo svim katolicima u Srbiji; potom se suzilo samo na dio Boke, a u XVI. st. ponovo se proširilo na cijelu Boku te od 1828. na područje sve do Sutorine nadomak Baru. Od kotorskih biskupa zaslužni su za hrvatsku vjersko-kulturnu baštinu Franjo Uccellini Tice (1895–1937) i Pavao Butorac (1938–50).

Iz te su biskupije blaženi Gracija iz Mula, bl. Ozana Kotorska, sv. Leopold Mandić i službenica Božja Ana Marija Marović. Za Domovinskoga rata (1991–95) broj katolika u biskupiji naglo se smanjio; god. 2002. bilo ih je oko 10 000.

Kovčeg Saveza - Zavjetni kovčeg

Kovčeg Saveza ili Zavjetni kovčeg, hebrejski אָרוֹן הַבְּרִית 'āron ha-berīt: kovčeg saveza, škrinja u kojoj su, prema Bibliji, čuvane dvije zavjetne ploče Deset zapovijedi Božjih; simbol Jahvine prisutnosti. Naziva se i Škrinja zavjetna, Kovčeg saveza, Kovčeg svjedočanstva ili Arka od testamenta. Prema biblijskom opisu bio je od akacijina drveta s pozlatom, s četirima zlatnim prstenima (za poluge, s pomoću kojih je prenošen) te ukrašen dvama zlatnim kerubima. Bio je nošen kroz Sinajsku pustinju i u bojevima pri osvajanju Palestine; Filistejci su ga bili oteli, a kralj David ponovno zadobio i prenio u novoosvojeni Jeruzalem. Salamon ga je smjestio u „Svetinju nad svetinjama“ jeruzalemskoga Hrama, gdje je vjerojatno izgorio za babilonske invazije.

Zašto je svibanj posvećen Mariji

svibanj

U hrvatskom jeziku, svibanj je dobio ime po biljci koja se zove svib(a). Biljka cvate bijelim cvjetovima u tom mjesecu. U mnogim jezicima ime je dobio od grčkog – Μαίος, i latinskog – maius). Prvobitno značenje je bilo posvećeno razvoju, u Rimskom kalendaru bio je treći mjesec u godini, u kojem se priroda budila, razvijala i cvjetala. Svibanj je svakako najljepši proljetni mjesec, kada je priroda u punom cvatu.

Čini se da je prvo povezivanje Božje Majke i mjeseca svibnja zabilježeno u Španjolskoj na prijelazu iz 13. u 14. stoljeće. Neposredno nakon toga dominikanski mističar Henrik Suso spominje vijenac od ruža koji se u to vrijeme postavlja pod Gospine noge, običaj koji se s vremenom sve više proširio. U Italiji su tijekom 16. stoljeća počele nicati razne pobožnosti vezane uz mjesec svibanj, a u 18. stoljeću imamo već i knjižicu-molitvenik jednog isusovca pod naslovom "Marijin mjesec ili mjesec svibanj", u kojoj su sabrane različite molitvene prakse tog vremena, ukrašavanje Gospinih kipova i slika, moljenje krunice i pjevanje Litanija lauretanskih, tipičnog molitvenog izraza ovog mjeseca, kada pobožni vjernik izražava svoje posebno štovanje Božjoj Majci, neposredno nakon što je proslavljen blagdan Gospodinova uskrsnuća i Uzašašća. Sve ove pobožnosti imale su više privatni negoli javan karakter sve do 18. stoljeća, kada je temeljito izvršena promjena i slavljenje svibnja prošireno u cijelom katoličkom svijetu.

U svibnju se na poseban način pučka religioznost obraća Božjoj Majci. Dok je prilično neizvjesno podrijetlo običaja da se najljepši mjesec u godini posvećuje Bogorodici, njegovo je značenje mnogo dohvatljivije. Radilo bi se o pokršćanjenju poganskih svečanosti slavljenja proljeća na cijelom europskom kontinentu, pa su se tako, na primjer, u antičkom Rimu sredinom proljeća priređivale svečanosti u čast Flore, božice cvijeća.

Što se tiče Litanija lauretanskih, molitvenog niza u čast Božje Majke, koje nose ime po glasovitom marijanskom svetištu Loreto (na latinskoj verziji: Lauretum), prvi put su zabilježene u današnjem obliku u molitveniku koji je 1551. tiskan u Dilingenu, vjerojatno pod utjecajem isusovca sv. Petra Kanizija. Još starija verzija sačuvana je u misalu koji su armenski monasi ispisali u Avignonu sredinom 14. stoljeća. Ovi su monasi imali svoju zajednicu u Anconi, nedaleko od poznatog Loreta, po čemu bi i ovaj omiljeni molitveni izraz dobio popularno ime, gdje se različite prošnje prate uvijek istim zazivom, što je bilo posebno dostupno nepismenim vjernicima, koji su predstavljali većinu u crkvama.

U katoličkom svijetu i u hrvatskom narodu dobro je poznata tradicija moljenja krunice BDM-e. Molitvom Mariji izražavamo svoje sinovsko pouzdanje i stavljamo ga pod njezin zagovor. Kao što majka ljubi svoje dijete, tako i Marija svojim plaštem štiti svakoga tko se njezinu zagovoru utječe. Dobro nam je poznata izjava "Po Mariji k Isusu". Upravo je Marija najsigurniji put dolaska do Isusa, po njezinu zagovoru Isus svraća svoj pogled na nas i udjeljuje nam brojne milosti.

Premda su svi dani u svibnju posvećeni Blaženoj Djevici Mariji, imamo i nekoliko dana na u koje se ona posebno slavi:

8. svibanj je

Marija Posrednica -

10. svibnja Gospa Trsatska -

13. svibnja 1917. Gospa Fatimska

15. svibnja 1917. Gospa od milosti

24. svibnja

Blažena Djevica Marija Majka Crkve
Marija Pomoćnica

31. svibnja

Pohod Blažene Djevice Marije, (Majka Božja od Kamenitih vrata)

NAŠI POKOJNI

BOŽIDAR SUBOTIČANEC,

PU koprivničko - križevačka, Koprivnica, 11. svibnja 1993.

SINIŠA KIĆAN,

PU požeško - slavonska, u službi, Toranj, 12. svibnja 1994.

STJEPAN TURKALJ,

PU požeško - slavonska, u službi, Toranj, 12. svibnja 1994.

VLADIMIR KULAŠ,

MUP, Bakar, 12. svibnja 1995.

ZORAN BENKOVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Rajčiči, 13. svibnja 1995.

DANILO MIHIĆ,

PU primorsko - goranska, Pulac, Rijeka, 13. svibnja 1992.

IVAN IVANIŠIĆ,

PU osječko - baranjska, 15. svibnja 1992.

MARINKO ADŽIĆ KAPITANOVIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

IVAN ĆURKOVIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

OLIVER PEŠIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

MARKO BEŠLIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Okučani, 19. svibnja 1995.

DRAŽEN SABLJIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Županja, 21. svibnja 1993.

NADA DUPER,

PU bjelovarsko - bilogorska, bolest, 22. svibnja 1995.

POČIVALI U MIRU!